

Sport kosteneffectief

In huidige tijden van bezuinigingen blijft de sportsector redelijk overeind. Zeker vergeleken met de cultuur- en de recreatiesector waar de klappen hard aankomen. Sport heeft dit vooral te danken aan haar instrumentele waarde. Sport als medicijn, money-maker en verbinder. En bij deze instrumentele waarde van sport en het aanbieden van sportmogelijkheden spelen sportverenigingen een belangrijke rol. ➤

Eind juni verscheen onder redactie van Mark van den Heuvel, mijzelf en Hugo van der Poel het boek 'Sport in de stad'. In deze bundel gaan wij en vele externe auteurs uitgebreid in op de instrumentele waarde van sport en in de kantlijn ook op de rol die sportverenigingen daarbij (kunnen) spelen. De maatschappelijke rol van sportverenigingen komt overigens nadrukkelijker aan bod in de Mulier uitgave 'Sportverenigingen tussen tradities en ambities' die dit najaar wordt verwacht. We komen in 'Sport in de stad' tot de conclusie dat sport geschikt is om tegelijkertijd meerdere beleidsdoelstellingen te realiseren. Dit maakt sport kosteneffectief, naast het feit dat de 'productie' van sport al relatief goedkoop is door de grote inzet van vrijwilligers, vooral in verenigingsverband. En verenigingen houden het ook graag bij vrijwilligers.

De vrijwillige inzet bij verenigingen en de opvoedkundige en maatschappelijke waarde die, volkomen terecht, aan sportverenigingen worden toegedicht, maken sportverenigingen ook een interessante beleidspartner voor gemeenten. Mede hierdoor zie je bij gemeenten een toegenomen bewustwording van de kansen van samenwerking met verenigingen. Maar het zijn niet alleen gemeenten die de vereni-

gingen nadrukkelijker als beleidspartner op het netvlies krijgen. Ook op rijksniveau wordt veel naar de vereniging toegeschreven. Neem de beleidsbrief Sport van het ministerie van VWS waar de vereniging een prominente plek inneemt bij het veilig sporten in de buurt.

Al deze aandacht voor de vereniging kan worden gezien als een waardering voor de plek die de sportverenigingen nog altijd innemen in de Nederlandse maatschappij, ondanks voorspellingen uit de vorige eeuw van de teloorgang van de sportvereniging. Toch heeft deze waardering voor de positieve waarden van de sportvereniging ook een keerzijde. Verenigingen zijn er in beginsel vanuit het spelkarakter van de sport en niet vanuit de maatschappelijke rol van sport. Ze bieden de leden de gelegenheid deel te nemen aan trainingen, wedstrijden en toernooien. Dat is hun kracht en daarmee brengen ze mensen in principe al in beweging en leveren een maatschappelijke bijdrage waarmee invulling wordt gegeven aan de zelf toegeschreven maatschappelijke verantwoordelijkheid.

Daarnaast wordt nu van de verenigingen verwacht dat ze meedoen aan sportstimuleringsactiviteiten, betrokken zijn bij schoolsport, bevolkingsgroepen

integreren, moeilijk opvoedbare jongeren opvangen, werkgever zijn van een combinatiefunctionaris, en alle uitwassen in de sport weten uit te bannen. Kortom, de opgave voor een vereniging is er niet makkelijker op geworden. Sommige verenigingen voelen zich hier heel goed bij en zien in dit extra takenpakket een goede mogelijkheid om een sterke maatschappelijke functie op lokaal niveau te vervullen en te profiteren van de gerelateerde subsidies of de beoogde ledenwinst. Maar andere verenigingen, weliswaar de minderheid, voelen die ambitie niet en richten zich primair op de organisatie van de trainingen, wedstrijden en toernooien. Zij zijn er voor de sport en voor hun leden, en dat is hun goed recht!

Wil je als gemeente nadrukkelijker je verenigingen betrekken bij je beleidsontwikkeling en de uitvoering ervan, dan zijn er zeker mogelijkheden. Er zijn verenigingen met ambitie en bestuurlijke daadkracht die een goede bijdrage kunnen leveren. Dit samen met bijvoorbeeld de financiële situatie en andere indicatoren kan een goede maatstaf zijn om verenigingen te selecteren om intensief mee samen te werken. Maar bedenk wel dat er duidelijk sprake moet zijn van een win-winsituatie. De inspanning van een vereniging moet immers ook iets voor de eigen leden opleveren.

De publicaties waar in deze column naar wordt verwezen zijn te vinden op www.mulierinstituut.nl/publicaties/sportlokaal/.

Remco Hoekman is senior onderzoeker bij het W.J.H. Mulier Instituut, in deze vaste column brengt hij sportonderzoek en sportbeleid samen. r.hoekman@mulierinstituut.nl

